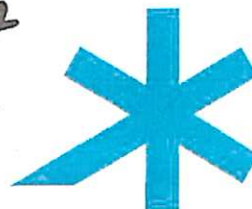

127

Masz pomysł na co wydać 10mln?
Zgłoś projekt do Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2014.
Czekamy do 7 lipca!

Uwaga: Punkty 1-7 są obowiązkowe.

1. Tytuł projektu

Rewitalizacja Starego koryta Warty

2. Lokalizacja, miejsce realizacji projektu

Stare koryto Warty – obszar działek: 93/11 obręb 04 arkusz 11, działka 20/6, działka 19/4, działka 19/5, działka 19/2, działka 19/6, działka 19/3 obręb 51 arkusz 32.

3. Opis projektu

Proszę przedstawić opis projektu, w tym jego główne założenia i działania, które będą podjęte przy jego realizacji. Opis powinien zawierać nie więcej niż 400 słów.

Projekt zakłada działania rewitalizacyjne w postaci odnowienia zieleni (zarówno trawy, drzew, jak i krzewów), wytyczenia nowych ścieżek, ustawienia ławek i koszy na śmieci na terenie starego koryta Warty. Wszystkie działania prowadzone na terenie starego koryta Warty będą odbywały się zgodnie z wolą mieszkańców. Jest ona zapisana w raporcie z warsztatów „Re-Wita Stare koryto 2” zorganizowanych przez Oddział Rewitalizacji BKP UMP. Zawarto tam wszystko, czego oczekują mieszkańcy i będzie to podstawowa wytyczna przy jakichkolwiek działaniach.

A te już się rozpoczęły. Wyłonienie w 2013 roku zarządcy dla tego terenu było krokiem milowym w jego rewitalizacji. Po tym zdarzeniu jako Rada Osiedla zdecydowaliśmy się wystąpić o grant na ten cel. Dodatkowo, firma Inwestycje Wielkopolski zadeklarowała wsparcie finansowe projektu w wysokości 200 000 zł. Do szczęścia brakuje nam zatem tylko dofinansowania z budżetu obywatelskiego.

Inwestor rozpoczął też prace projektanckie. Cała dokumentacja, przygotowywana pod wniosek grantowy Rady Osiedla, włącznie z kosztorysem inwestorskim, projektem ogólnobudowlanym i wielobranżowym, zostanie sporządzona przed końcem lipca. Będzie ona zatem możliwa do wglądu u komisji oceniającej wnioski grantowe Osiedli.

4. Uzasadnienie

Proszę napisać, jaki jest cel realizacji projektu, jakiego problemu dotyczy i jakie rozwiązania proponuje, a także uzasadnić dlaczego projekt powinien być zrealizowany i w jaki sposób będzie służył mieszkańcom. Opis powinien zawierać nie więcej niż 200 słów.

Rewitalizacja Starego koryta Warty ma polegać przede wszystkim na działaniach niskokosztowych. Teren starego koryta Warty jest aktualnie bardzo „zapuszczony”, wręcz porzucony. Mieszkańcy boją tam się pojawiać, gdyż obawiają się o swoje bezpieczeństwo. Jednocześnie wciąż trwają dyskusje nad odkopaniem dawnego koryta Warty, które blokują jakiekolwiek inwestycje na tym terenie. Warto jednak zrealizować działania, które jednocześnie nie będą przesądzały kwestii odkopywania dawnego biegu rzeki, a jednocześnie „zwrócić” ten teren mieszkańcom tak, aby można było z niego korzystać w sposób komfortowy.

Poznań stoi obecnie przed jedyną w swoim rodzaju szansą utworzenia w odległości 500 metrów od Starego Rynku pięknego parku. Takiej możliwości nie ma wiele miast w Polsce i to aż dziw, że przez ponad 40 lat Poznań nie postanowił w sensowny i przemyślany sposób zagospodarować tego terenu. Ważnym kontekstem są też zbliżające się obchody 1050-lecia chrztu Polski, które będą odbywały się w znacznej mierze na Ostrowie Tumskim. Stare Koryto Warty będzie wówczas często widzianym i analizowanym terenem przez gości spoza miasta.

5. Beneficjenci projektu

Proszę wskazać, jakie grupy mieszkańców skorzystają na realizacji projektu. Opis powinien zawierać nie więcej niż 100 słów.

- mieszkańcy,
- turyści,
- rodziny,
- rodzice małych dzieci (0-2 lata),
- dzieci i młodzież,
- studenci i młodzi profesjonaliści,
- seniorzy,
- niepełnosprawni,
- właściciele psów,
- rowerzyści/rolkarze/osoby aktywnie spędzające czas

6. Szacunkowe koszty projektu

Proszę uwzględnić wszystkie składowe projektu oraz ich szacunkowe koszty.

Składowe części zadania:

1. Działania rewitalizacyjne

Koszt:

500 000 zł

RAZEM:

500 000 zł

7. Kontakt do pomysłodawców

Imię i Nazwisko:

Adres zamieszkania:

Kontakt (e-mail, telefon):

1. Jan Zujewicz

8. Dodatkowe załączniki (nieobowiązkowe)

Zdjęcia, ekspertyzy, rekomendacje.

127

- RAPORT RE WITA STARE KORYTO 2013.doc – raport z warsztatów „RE-WITA Stare Koryto”

Więcej informacji na stronie www.poznan.pl/konsultujemy, e-mail: budzet2014@um.poznan.pl, tel. 61 646 33 44

Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z późn. zm.)

wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do:

- przeprowadzenia konsultacji w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego w tym zamieszczenie przesłanego formularza zgłoszeniowego na stronie www.poznan.pl
- dla badań opinii i oczekiwań społecznych realizowanych przez Urząd Miasta Poznania.

www.poznan.pl

POZnań*
* PARTIO KONTAKT

Stan zastany

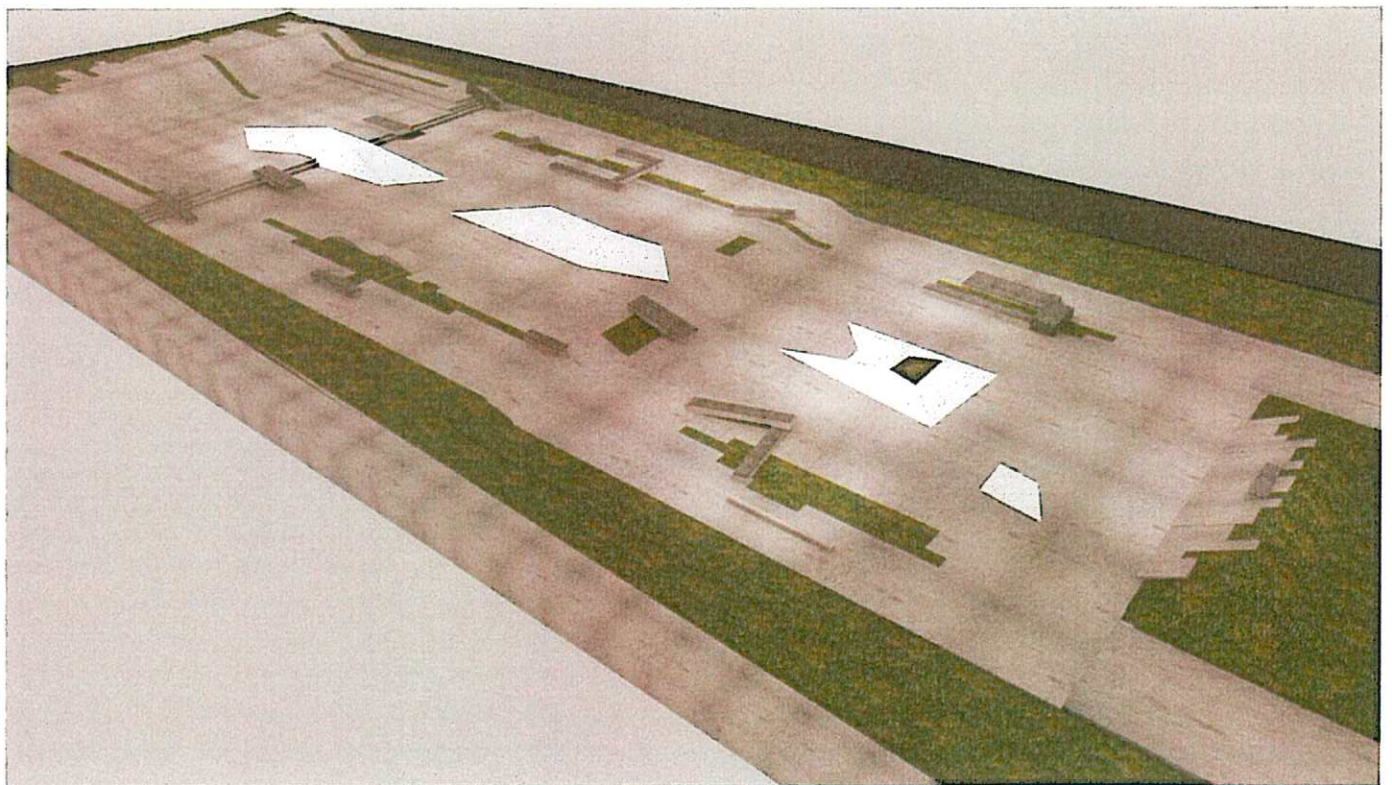

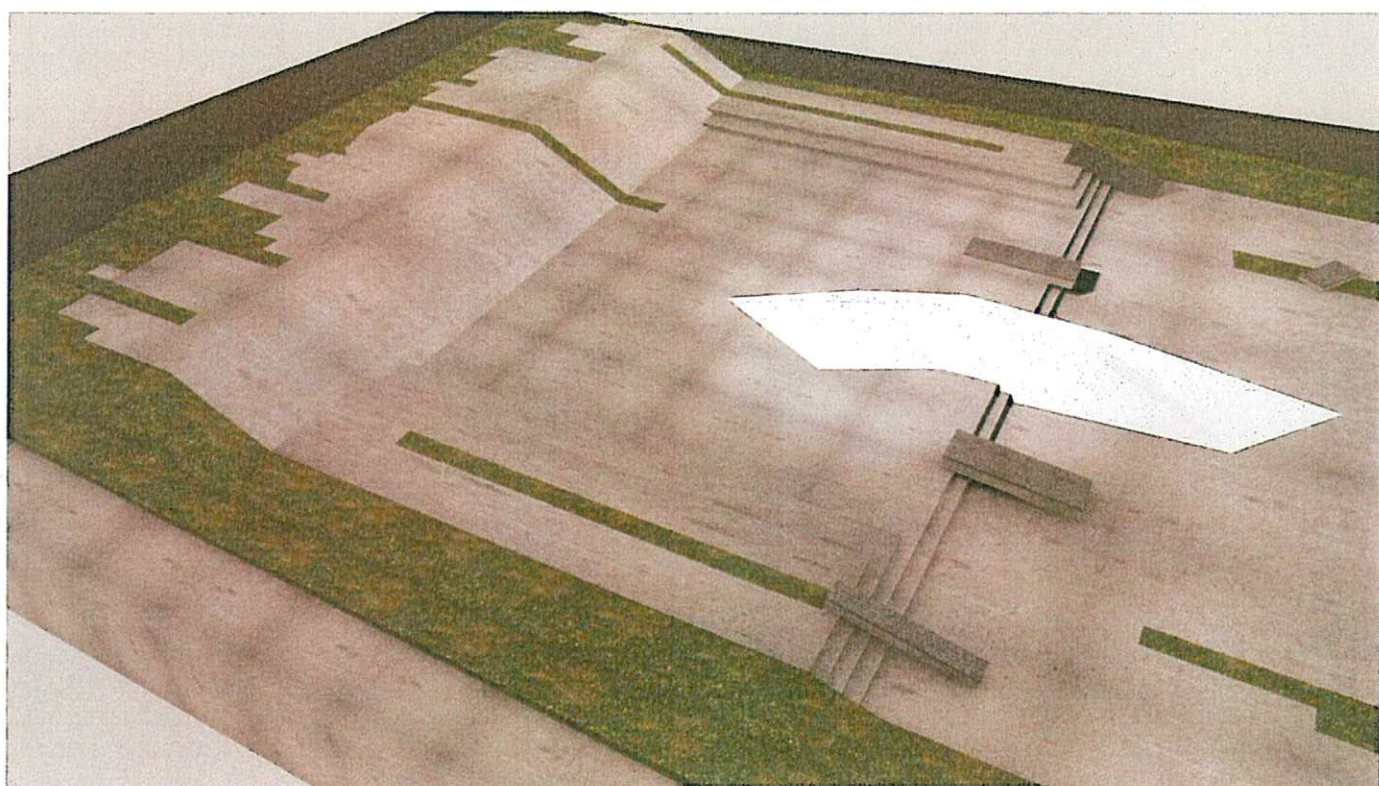
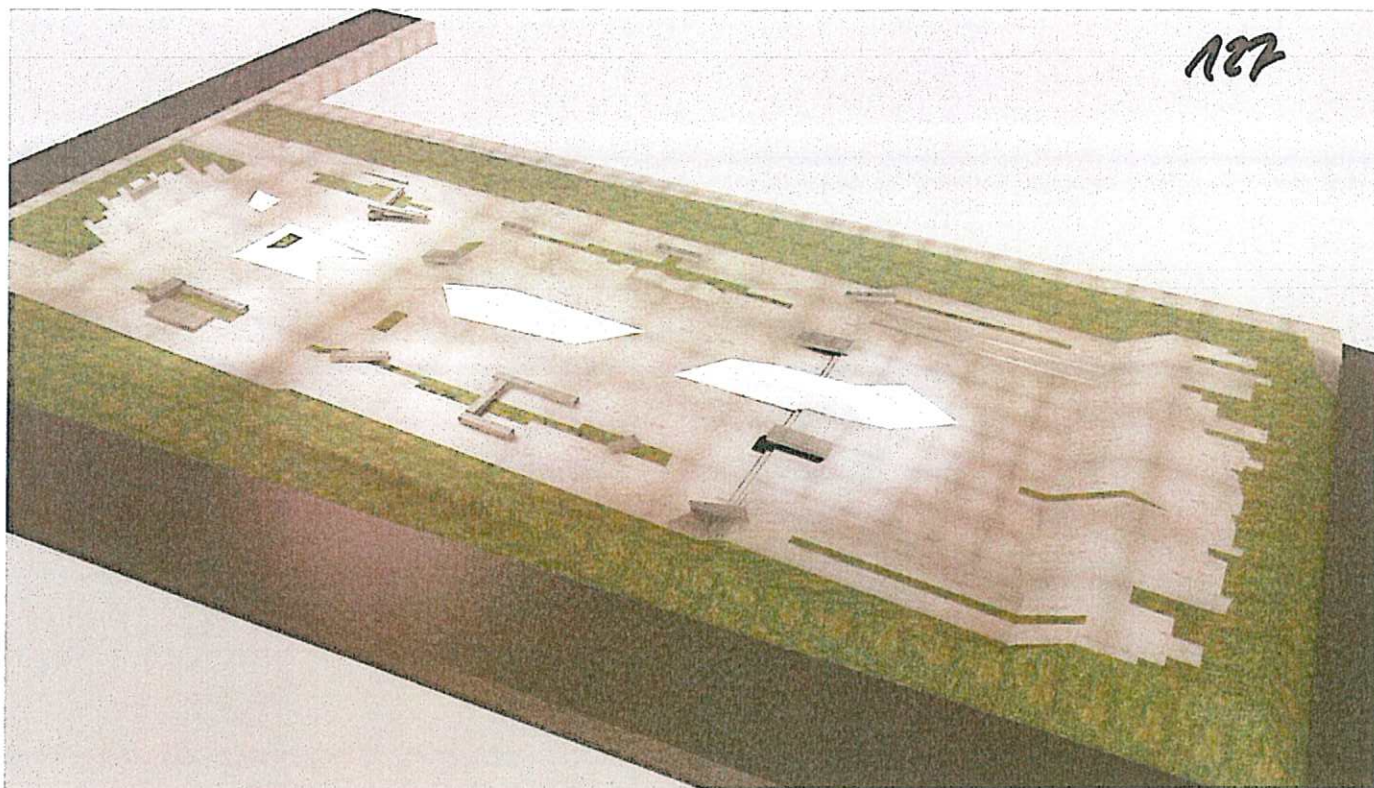
Planowane zagospodarowanie

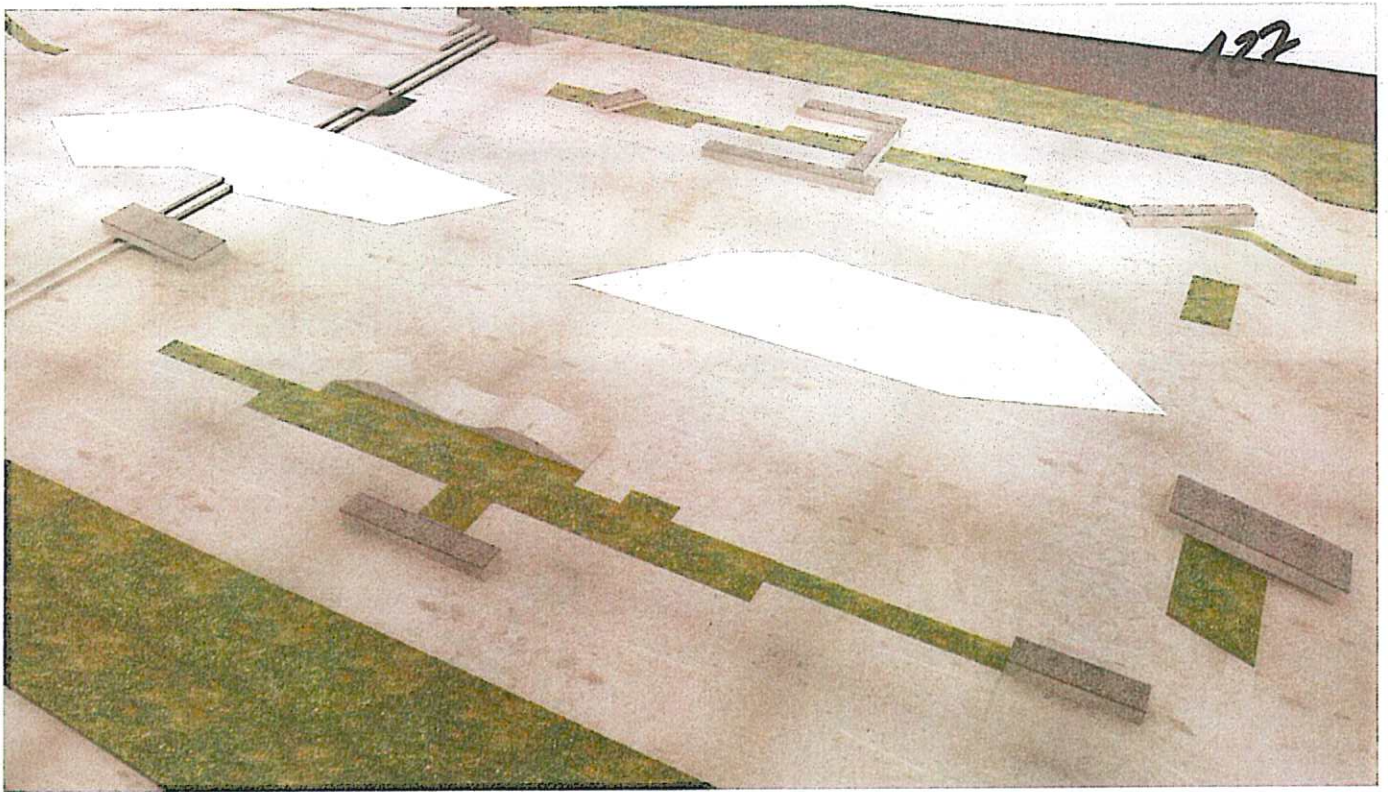

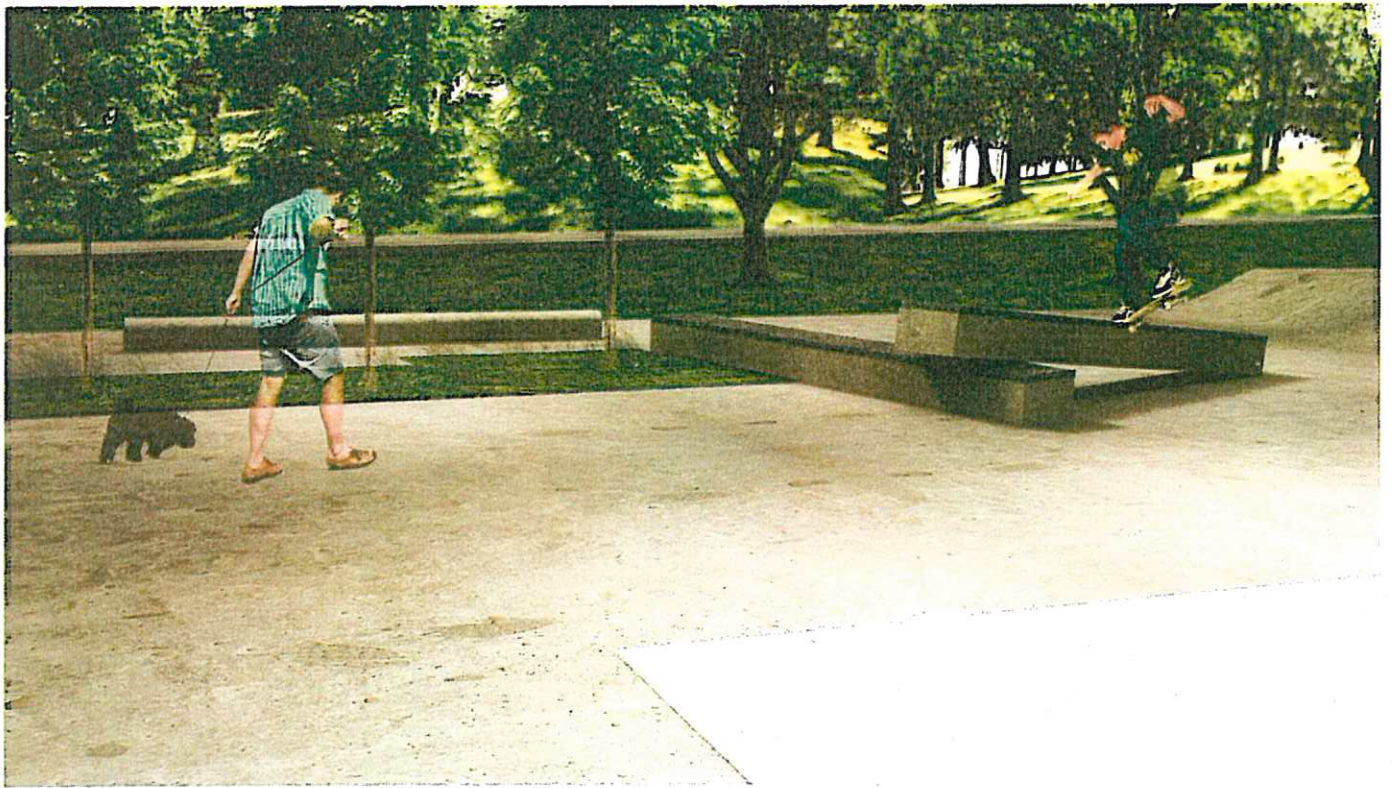
127

stanowisko do parkowania przy ul.
torzka dla pieszych

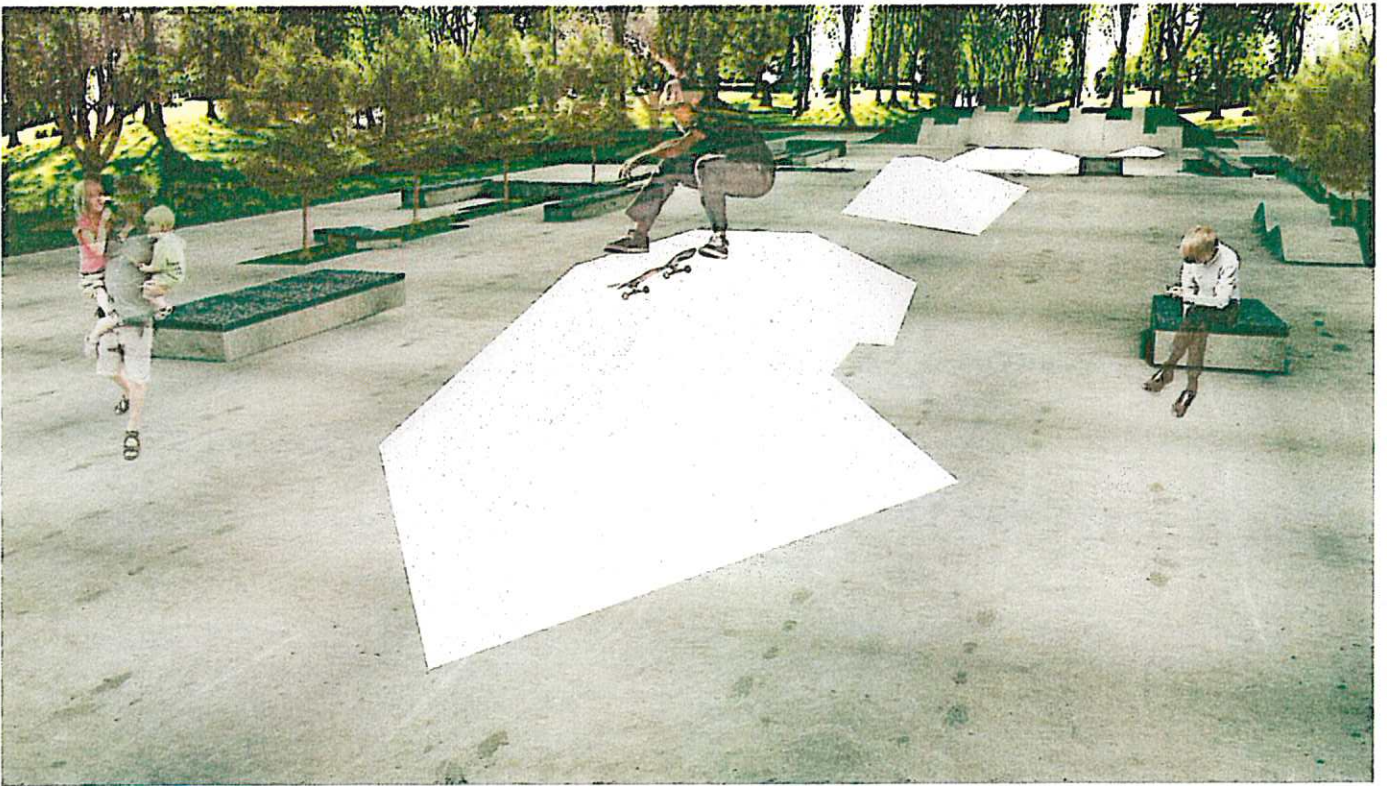

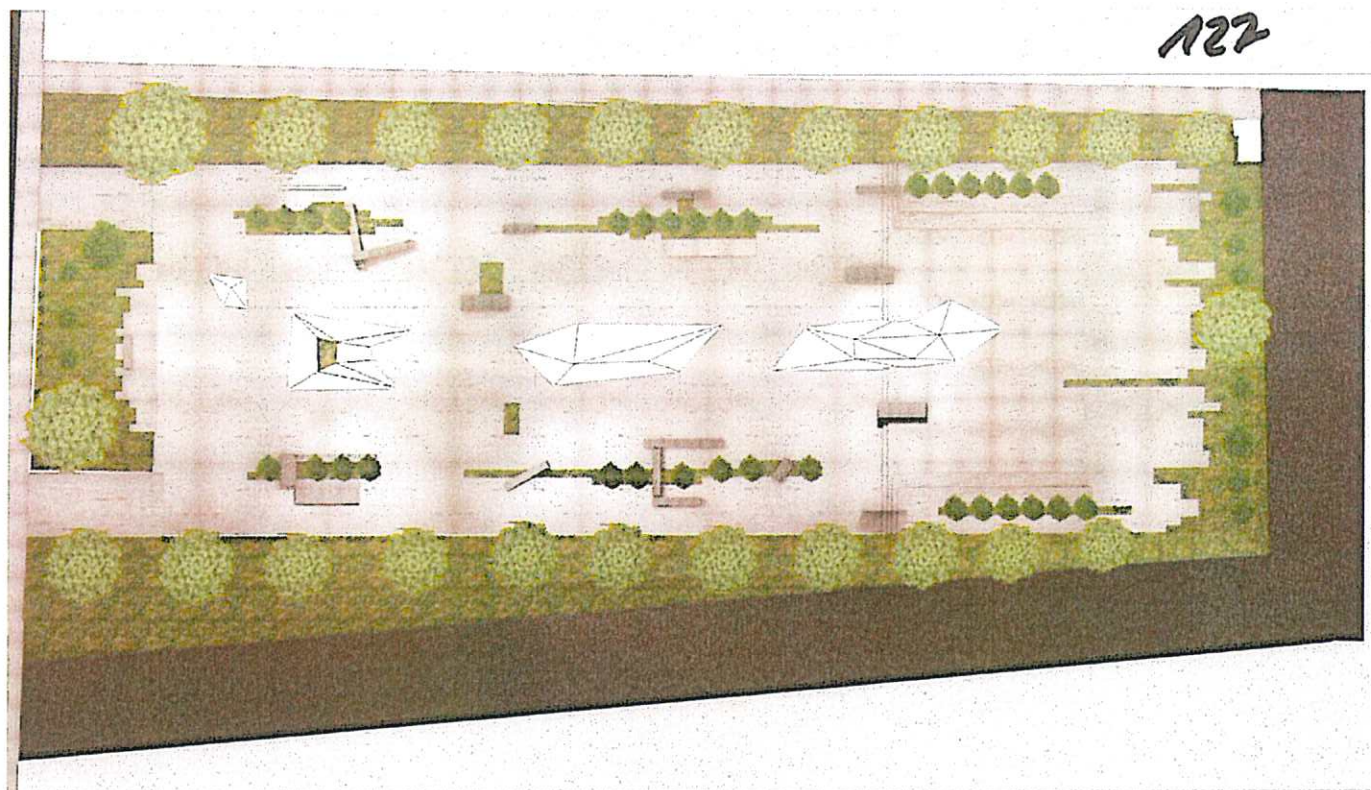

Więcej informacji na stronie www.poznan.pl/konsultujemy, e-mail: budzet2014@um.poznan.pl, tel. 61 646 33 44

Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z późn. zm.)

wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do:

- przeprowadzenia konsultacji w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego w tym zamieszczenie przesłanego formularza zgłoszeniowego na stronie www.poznan.pl
- dla badań opinii i oczekiwań społecznych realizowanych przez Urząd Miasta Poznania.

www.poznan.pl

POZnań*
* Miasto know-how

Raport z warsztatów RE-WITA STARE KORYTO WARTY 2013

W dniach 11 i 12 kwietnia 2013 roku w Pawilonie Nowej Gazowni odbyły się warsztaty RE-WITA STARE KORYTO WARTY. Stare Koryto Warty nie może być obecnie przywrócone do swej pierwotnej funkcji bez kosztownej regulacji biegu rzeki Warty. Mimo to, po czterdziestu latach od zasypania, ma szansę stać się atrakcyjną przestrzenią publiczną łączącą nabrzeża istniejącego dziś, czynnego koryta rzeki. Trwałe i całościowe urządzenie Starego Koryta Warty wiąże się z długotrwałym i stopniowym procesem przekształceń. Dwa lata temu zorganizowane zostały pierwsze warsztaty „Re-wita Stare Koryto”. Celem pierwszej edycji warsztatów było poszukiwanie pomysłów na ożywienie kulturalne tej przestrzeni. W ich efekcie Stare Koryto Warty stało się miejscem goszczącym szereg udanych imprez plenerowych skierowanych do mieszkańców miasta Poznania. Kolejne warsztaty, miały za cel stworzenie wytycznych, które staną się punktem wyjścia do stworzenia konkretnego już projektu zagospodarowania Starego Koryta Warty i jego późniejszej realizacji, który pozwoli na stworzenie w tym miejscu atrakcyjnej przestrzeni rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów wykorzystującej potencjał położenia przy Trakcie Królewsko-Cesarskim, łączącym Stary Rynek z Ostrowem Tumskim. Warsztaty zostały zrealizowane przez Urząd Miasta Poznania wspólnie ze Stowarzyszeniem Chwaliszewo i Radą Osiedla Stare Miasto. Uczestników powitał Prezydent Miasta Poznania Tomasz Jerzy Kayser. Wśród ekspertów wspierających uczestników warsztatów znaleźli się przedstawiciele Urzędu Miasta Poznania - Wydziału Ochrony Środowiska, Miejskiej Pracowni Urbanistycznej, Zarządu Zieleni Miejskiej, Oddziału Rewitalizacji w Biurze Koordynacji Projektów.

W warsztatach wzięły udział 34 osoby wśród, których znaleźli się mieszkańcy w różnym wieku, przedstawiciele Urzędu Miasta Poznania, studenci Wydziału Architektury, Wydziału Ogrodnictwa

i Architektury Krajobrazu, przedstawiciele środowiska akademickiego i artystycznego (przedstawiciele Poznańskiego Uniwersytetu Artystycznego), architekci i projektanci zieleni oraz wzornictwa przemysłowego, inżynierowie komunikacji, przedstawiciele organizacji pozarządowych m.in. zajmujących się animacją społeczno-kulturalną sąsiedniej Śródki.

Przebieg warsztatów

Warsztaty odbyły się przy użyciu metody *Future City Game*¹ zmodyfikowanej na potrzeby pracy nad wytycznymi. Punktem wyjścia była wizja lokalna – spacer po Starym Korycie z przewodniczką miejską – Karoliną Dąbrowską oraz prezentacja Anny Rybarczyk-Robak o historii Starego Koryta

i podejmowanych dotychczas działań zmierzających do jego rewaloryzacji. Następnie uczestnicy stworzyli diagnozę problemów, stanowiących kontekst dla planowanych zmian w Starym Korycie Warty oraz określili pożądane kierunki zmian tego miejsca. Potem opracowali bazę potrzeb użytkowników aktualnych i potencjalnych tej przestrzeni publicznej. Następnie pracując

w zespołach uczestnicy proponowali własną, całościową wstępną koncepcję zagospodarowania terenu i zasad jego funkcjonowania opartych o analizę potrzeb użytkowników. Koncepcje miały szkicowy charakter, a wejście w rolę projektanta służyło zastanowieniu się nad miejscami trudnymi, konfliktogennymi, kwestiami spornymi, co umożliwiło w następnym etapie cofnięcie się o krok i zastanowienie nad wytycznymi do przyszłego projektu zagospodarowania Starego Koryta, który zostanie zrealizowany przez profesjonalnych projektantów. Uczestnicy warsztatów nie rywalizowali w poszukiwaniu jak najbardziej atrakcyjnych rozwiązań, a współpracowali w opracowaniu wytycznych do rewitalizacji terenu Starego Koryta. Myśląc o różnych scenariuszach przyszłego funkcjonowania Starego Koryta dyskutowali o tym, co jest w nich wspólne i co je dzieli, aż do ustalenia grupowego stanowiska.

Diagnoza

Uczestnicy zidentyfikowali problemy z jakimi boryka się Stare Koryto Warty w następujących obszarach: gospodarka, społeczeństwo, kultura oraz zagospodarowanie przestrzenne i środowisko.

wana przez British Council w ramach projektu Creative Cities.

Problemy gospodarcze

Najważniejszym i najczęściej wymienianym przez uczestników warsztatów problemem jest brak środków na całościową i szybką rewitalizację Starego Koryta, co wymusza etapowość inwestycji. Powiązaniem zagadnieniem, jest brak rozwiązań, dobrych praktyk z zakresu partnerstwa publiczno-prywatnego PPP, które mogłoby przyspieszyć realizację nowego zagospodarowania terenu. Uczestnicy zwracali uwagę na brak koordynacji działań i wspólnego celu, co wynika m.in. ze różnych wizji zagospodarowania terenu Urzędu Miasta i deweloperów. Podkreślali również niewykorzystany potencjał gospodarczy Starego Koryta – nawet jak tu ktoś trafi, to nie ma tu żadnej kawiarni (jest dostępna jedynie sezonowo). Trudności z wykorzystaniem tego potencjału do tej pory potęgował brak jednego zarządcy terenu.

Problemy kulturalne

- Podstawowym problemem jest niewykorzystany potencjał turystyczno – kulturalny Starego Koryta, które jest położone na jednym z głównych szlaków turystycznych. Uczestnicy sygnalizowali również problem niedostatecznego wsparcia Miasta dla życia kulturalnego w Starym Korycie i niewystarczająca informacja o tym, co już się tu dzieje.
- Wśród już istniejącej w Starym Korycie oferty kulturalnej ważne miejsce zajmują imprezy masowe, które w odbiorze mieszkańców odbywają się bez ustalonego i egzekwowanego regulaminu korzystania z przestrzeni, przez co generuje konflikty z mieszkańcami i nie buduje dobrego klimatu dla ożywienia Starego Koryta w tym zakresie w przyszłości.
- Uczestnicy zgłaszali również lukę w zakresie animacji kulturalnej dedykowanej różnym grupom odbiorców (m.in. seniorom, młodzieży) a także niedostosowanie ofert kulturalnej do potrzeb lokalnych mieszkańców, którzy z tego, co się tu dzieje rzadko korzystają.

Społeczne

- Wśród najistotniejszych problemów społecznych uczestnicy wymieniali niechęć do zmian lokalnej społeczności, która zmiany w Starym Korycie Warty kojarzy z dokuczliwymi imprezami masowymi w okresie letnim. Mieszkańcy niechętnie włączają się w działania dotyczące Starego Koryta i choć chcieliby by ta przestrzeń została zrewitalizowana to są mała elastyczni, jeśli chodzi o akceptację konsekwencji rewitalizacji, które w ich odczuciu będą nie tylko pozytywne – zmiana wizerunku, atrakcyjna przestrzeń rekreacyjna, ale w ich odczuciu negatywne – większy ruch turystyczny, więcej głośniejszych imprez. Z jednej strony można powiedzieć, że mieszkańcy są roszczeniowi i oczekują pozytywnej zmiany, ale z drugiej strony nie ma prawa zadziać się na ich podwórku „*Not In My Backyard*” – typowy dylemat dotyczący mieszkańców i przestrzeni publicznej. Kolejną warstwą problematyki społecznej jest duże zróżnicowanie pomiędzy dawnymi mieszkańcami

kamienic otaczających Stare Koryto, a mieszkańcami nowych, ekskluzywnych budynków mieszkalnych.

- Problem wykraczającym poza lokalną, związaną ze Starym Korytem społeczność jest problem niskiej kultury dbania o estetykę i porządek w przestrzeni publicznej, co przejawia się w Starym Korycie m.in. zalegającymi śmieciami po imprezach - zorganizowanych lub spontanicznych.
- Poprzez swój charakter – centralne położenie, a jednocześnie jakby na uboczu, Stare Koryto przyciąga różnych niepożądanych użytkowników m.in. osoby nadużywające alkoholu, jednocześnie występuje tu zjawisko wandalizmu, co wpływa na niskie poczucie bezpieczeństwa innych, „normalnych” użytkowników, którzy oprócz osób spacerujących z psami, rzadko odwiedzają Stare Koryto. W związku z tym, jak zauważyli uczestnicy warsztatów, w społecznej świadomości Poznaniaków Stare Koryto praktycznie nie istnieje, nie kojarzy się z niczym szczególnym i ciągle brakuje magnesów by przyciągnąć tu odwiedzających.
- Rewitalizacja Starego Koryta mogłaby dla lokalnej społeczności oznaczać szansę na poprawę własnej sytuacji ekonomicznej – zapotrzebowanie na nowe usługi, jednak zdaniem osób biorących udział w warsztatach, mieszkańcy nie dostrzegają szansy jak przed nimi stoi i przypuszczalnie ze względu na niski kapitał społeczny i kulturowy połączony z dużą biernością tej szansy nie wykorzystują. Te krytyczne opinie były równoważone stwierdzeniami, że Urząd Miasta Poznania robi nie wystarczająco dużo by włączyć mieszkańców w proces partycypacyjny poprzedzający planowaną rewitalizację i powinno być realizowanych więcej programów aktywizujących ekonomicznie, społecznie i kulturalnie lokalną społeczność.

Zagospodarowanie terenu i środowisko

- Zdaniem uczestników warsztatów największą wartością terenu jest jego zielony charakter, jednak sama zieleń jest niskiej jakości, nie daje szansy w obecnym kształcie na strefowanie – oddzielenie części mieszkalnej od pozostałej działki. To oddzielenie zminimalizowałoby niechęć mieszkańców do zmian Starego Koryta, która aktualnie ma źródło w tym, że Stare Koryto nie ma zaplecza sanitarnego (toalety, kosze – nierozwiązany problem śmieci, kosze na psie odchody), co skutkuje tym, że po większych imprezach, czy nawet po zwykłym letnim weekendzie Stare Koryto przestaje być miejscem akceptowalnym dla lokalnej społeczności. Poza tą podstawową infrastrukturą brakuje tu również zaplecza przeznaczonego typowo do obsługi imprez masowych.
- Uczestnicy zauważyli, że wciąż powracający wątek odkopania Starego Koryta w „przyszłości” paraliżuje podejmowanie decyzji dotyczących jego kształtu dziś. To, co mogłoby być magnesem przyciągającym tu mieszkańców – przeszłość Chwaliszewa, jako wyspy, blokuje wykorzystanie jego potencjału współcześnie.

- Zaletą Starego Koryta jest to, że z jednej strony jest to teren osłonięty zaciszny, ale z drugiej – odcięty, co jest wadą, która w połączeniu z brakiem infrastruktury rekreacyjnej (brak ławek, wygodnych ciągów pieszo-rowerowych etc.) oraz informacji o tym miejscu i o tym co się tu dzieje, skutkuje tym, że Stare Koryto trwa jako miejsce dzikie, pozostawione samo sobie, omijane przez turystów. Wrażenie degradacji terenu potęgowane jest przez zły stan niektórych budynków otaczających Stare Koryto oraz słaba kondycja społeczno-ekonomiczna wielu okolicznych mieszkańców.
- Problemem jest fakt, że Stare Koryto funkcjonuje w oderwaniu od sieci ważnych miejsc w Poznaniu, choćby od cechującego się w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu architektury przemysłowej – Starej Gazowni, brakuje tu też informacji o atrakcjach turystycznych znajdujących się w pobliżu.
- Samo ukształtowanie terenu jak i jego położenie to z jednej strony potencjał – układ przestrzenny nawiązujący do dawnej rzeźby terenu uformowanego przez rzekę – a z drugiej strony wada- przy rewitalizacji musiałoby się wiązać z deniwelacją, jeśli miałyby być tu wprowadzone nowe funkcje, a bliskość rzeki to zagrożenie powodziowe.
- Zdaniem uczestników problemem związanym z zagospodarowaniem terenu jest brak pomysłu na to, kogo i jak chcielibyśmy przyciągnąć do Starego Koryta. Kolejny punkt warsztatów miał pomóc w odpowiedzi na to pytanie.

Baza potrzeb użytkowników

Uczestnicy warsztatów przeanalizowali potrzeby różnych aktualnych i potencjalnych grup użytkowników, niektóre z nich to szerokie kategorie takie jak mieszkańcy, czy turyści, niektóre węższe, których interesy czasem są wspólne, a czasem mogą stać w konflikcie. Każdej z grup użytkowników zostały przypisane przedziały czasowe korzystania. Wspólne wszystkim grupom okazały się :

- Potrzeba dostępnej infrastruktury – ławki, kosze na śmieci, toalety, kosze na psie odchody. Lepsze wpisanie Starego Koryta w sieć ogólnomiejskich tras pieszych, rowerowych, komunikacji miejskiej np. padła propozycja przesunięcia przystanku, co mogłoby przyciągnąć więcej użytkowników do Starego Koryta.

Mieszkańcy

Czas korzystania: cała doba/cały rok

- Oczekiwanie by Stare Koryto pełniło funkcję płuc miasta.

- Potrzeba bezpieczeństwa w wielu aspektach – korzystanie z przestrzeni: podjazdy, pochylnie, ale także oświetlenie terenu po zmierzchu.
- Cisza, spokój - obawa przed hałasem.
- Potrzeba intymności – strefowanie np. przy pomocy zieleni.
- Miejsca rekreacji, mogące również służyć sąsiedzkiej np. skwerek do wspólnego grillowania.

Inne potrzeby wg specyfiki mieszkańców tzn. czy jeżdżą na rowerze lub czy mają dzieci.

Turyści

Czas korzystania: cała doba/cały rok

Grupa obejmuje turystów zagranicznych i z różnych regionów Polski, a także poznańskich spacerowiczów.

- Inteligentny, przejrzysty system informacji przestrzennej np. różne rodzaje nawierzchni, piktogramy – angażujące odbiorcę.
- Miejsca do zatrzymania – np. placzki z ławkami.
- Podświetlenia w nocy – zwiedzanie nocą.

Rodziny

Czas korzystania: dzień powszedni „po pracy” 16:00/17:00 do około 20:00; w weekend cały dzień

- „Czysto i bezpiecznie” (uporządkowanie problemu psów tzn. egzekwowanie sprzątnięcia, utrzymanie terenu w czystości).
- Atrakcje dla dzieci, ale niekonwencjonalne, zaprojektowane np. specjalne moduły do zabawy, atrakcyjne, innowacyjne, mobilne.
- Gastronomia uwzględniająca potrzeby dzieci i rodziców.
- Zaplecze sanitarne uwzględniające potrzeby dzieci.
- Zadaszone punkty, dające schronienie w upalne dni.
- Zieleni połączona z elementami wodnymi uatrakcyjnijająca korzystanie z terenu.

Rodzice małych dzieci (0-2 lata)

Czas korzystania: 9:00-20:00 zróżnicowanie dzień powszedni i weekend w zależności od formy opieki nad dzieckiem, pory roku, wieku dziecka

- Ergonomiczna mała architektura – częściowo zacieniona.
- Alejki szerokie o gładkiej nawierzchni.
- Bezpieczeństwo – podział na ciągi piesze i rowerowe.
- Mobilne punkty gastronomiczne (szczególnie latem).
- Toalety miejskie z przewijakami.
- Potrzeba animacji kulturalnej np. „regał miejski” – wymienialnia książek uatrakcyjniająca korzystanie z tego terenu np. maluch śpi w wózku na spacerze, a rodzic czyta książkę.

Dzieci i młodzież

Czas korzystania: od rana do 18:00-19:00, starsza młodzież bez ograniczeń

- W Starym Korycie miejsce spotkań szkolnych i pozaszkolnych.
- Integracja różnych grup wiekowych poprzez dedykowane użytkownikom w różnym wieku przestrzenie: place zabaw z atrakcjami dla różnych grup wiekowych, o atrakcyjnej estetyce. (Uczestnicy zauważyli, że z miejsc rekreacji mogłyby korzystać w czasie zajęć dzieci z okolicznych szkół i przedszkoli).
- Miejsca do siedzenia.
- Bezkolizyjne trasy rowerowe.
- Stworzenie w Starym Korycie miejsc docelowych tzn. takich, do których przychodzi się specjalnie, jak np. duży skate park, bo byłby jednym z nielicznych w Poznaniu – „jakaś taka fajna miejscówka”.
- Miejsca do uprawiania sportu: ścianka wspinaczkowa, większe niż istniejące już boisko do różnych rodzajów gry w piłkę i tenisa.
- Wykorzystanie terenu również zimą – lodowisko.
- Propozycja wykorzystania muru Starej Gazowni na konkurs grafitti, tematycznie związanego z przeszłością tego miejsca (wymagałoby ustaleń z zarządcą terenu Gazowni). To byłoby rozwiązanie tymczasowe.

Studenci i młodzi profesjonaliści

Czas korzystania: w zależności od dnia tygodnia i pory roku

- Ogródki i małe punkty gastronomiczne (oferta lunchowa oraz związana ze spędzaniem czasu wolnego).
- Atrakcyjna oferta kulturalna (koncerty, wystawy, etc.).
- Ciekawe możliwości czynnej rekreacji (jogging, ścianka, etc.).
- Atrakcyjna mała architektura, która umożliwia także np. pracę z laptopem w plenerze.
- Bezprzewodowy dostęp do Internetu (Wi-Fi).

Seniorzy

Czas korzystania: od wczesnych godzin porannych – 12:00 (upały); popołudnie około 16:00-17:00

- Dostępność, ergonomia i bezpieczeństwo dające możliwość korzystania z przestrzeni.
- Odpoczynek oraz integracja (potrzeby uzupełniające się z potrzebami niepełnosprawnych i małych dzieci, m.in. cień, ergonomiczna architektura).
- Sport dla dorosłych (np. joga lub tai-chi w plenerze).
- Mała gastronomia – napoje, szczególnie latem.
- Punkty widokowe.
- Telefon kontaktowy – budka umożliwiająca szybki kontakt z lekarzem.
- Obecność w Starym Korycie animatora czasu wolnego (np. salsa, tango, nordic walking, etc.).

Niepełnosprawni

(szeroka kategoria obejmująca ludzi o różnym stopniu niepełnosprawności)

Czas korzystania: rano do 12:00, około 17:00-18:00 związane z poczuciem bezpieczeństwa.

- Dostępność, bezpieczeństwo, dostosowanie wszystkich elementów do potrzeb (poręcze, pochylnie, eliminowanie progów, różne nawierzchnie o funkcji „nawigacyjnej”
- informacyjnej, tablice informacyjne pisane językiem Braille’a i dźwiękowe).

- Integracja, a nie strefowanie.
- Obecność animatora tak jak w przypadku seniorów.
- Budka telefoniczna umożliwiająca kontakt w ramach wypadku, awarii, etc.

Właściciele psów

Czas korzystania: cały dzień z naciskiem na 3 pory spacerowe rano, popołudniu i wieczorem

- Zachowanie czystości: kosze oraz dystrybutory – egzekwowane, ponieważ nie wszyscy właściciele mają nawyk dbania o czystość.
- Regulamin korzystania z terenu.
- Wybieg dla psów – nieogrodzony, na którym psy muszą nosić kaganiec.
- Zajęcia z tresury.
- Tor przeszkód dla psów.
- Miejsce z wodą – poidłko.

Rowerzyści/ aktywny wypoczynek

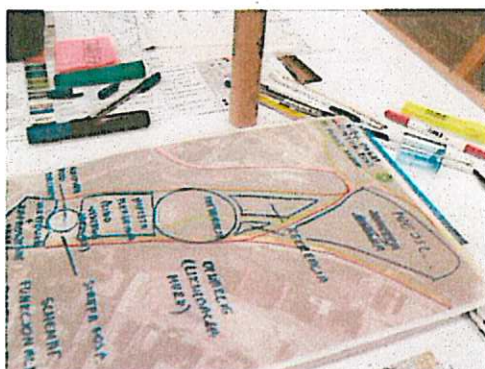
Czas korzystania: cała doba

- Różni użytkownicy – różne prędkości (piesi, rolki, rowerzyści, etc.). Takie rozwiązania ciągów komunikacyjnych, które umożliwiłyby bezkolizyjne poruszanie się różnych grup użytkowników.
- Ciagi komunikacyjne o gładkiej nawierzchni, zapewniające poruszanie bez wstrząsów.
- Atrakcyjna sieć ścieżek do aktywnego wypoczynku w Starym Korycie.
- Wpisanie w sieć ścieżek rowerowych w mieście – połączenie z Nartostradą.
- Wypożyczalnia rowerów i sprzętów do rekreacji np. paletki do badmintona.
- Podjazdy.
- Stojaki na rowery.
- Punkty informacyjne pokazujące połączenia oraz czas dotarcia do różnych punktów w mieście (proponycja stworzenia kiosku multimedialnego).
- Pomost dla wodniaków.
- Stoliki do szachów.

- Skate park dla młodzieży.
- Większe boisko do kosza – istniejące jest zbyt małe.
- Ścianka do wspinaczki.
- „Publiczne szafki” do przechowywania stroju do joggingu (propozycja).

Wytyczne

Identyfikacja potrzeb użytkowników posłużyła uczestnikom warsztatów do stworzenia wstępnych koncepcji projektowych opartych o burzę mózgów. W zespołach powstały szkieletowe propozycje, które posłużyły do wspólnej dyskusji nad „za” i „przeciw” różnych rozwiązań przestrzennych, i stały się punktem wyjścia do opracowania wytycznych.

Zieleń

Wszyscy uczestnicy warsztatów widzą przyszłość Starego Koryta jako przede wszystkim zielonej przestrzeni rekreacyjnej z dominacją powierzchni biologicznie czynnej. Wśród uczestników znaleźli się projektanci zieleni, którzy w sposób szczegółowy przedstawili wytyczne dotyczące zieleni.

Charakter zieleni

- Zieleń Starego Koryta powinna wyglądać atrakcyjnie o różnych porach roku.
- Zieleń powinna być głównym elementem kształtującym układ przestrzenny Starego Koryta.
- Zieleń powinna zostać wykorzystana do tzw. strefowania terenu, szczególnie do oddzielenia strefy mieszkalnej np. poprzez ażurową zielenią wysoką.
- Sposób kształtowania powinien być możliwie naturalny i „płynny”, nawiązujący do płynącej tu dawniej rzeki – wykorzystanie analogii koryto i brzegi rzeki – tereny nadrzeczne.
- Zieleń wysoka powinna mieć charakter ażurowy.
- Formy nasadzeń – naturalne, korzystanie z gatunków rodzimych.
- Rośliny iglaste dopuszczalne jedynie w części przy pawilonie.
- Parkowy rozstaw pomiędzy drzewami.
- Stosowanie bylin naturalnych.
- Stosowanie dużych grup nasadzeń.

Wytyczne pielęgnacyjne

- Wymiana podłoża pod roślinność – odspojenie gruntu po dawnym parkingu i możliwość ponownego wykorzystania.
- Wykorzystanie możliwie dużo z istniejącej zieleni, ale także jej uporządkowanie i usunięcie tam, gdzie wymaga tego bezpieczeństwo, estetyka i przyszłe funkcjonowanie terenu.
- Oczyszczyć i zachować istniejącą zieleń przy terenie Starej Gazowni.
- Preferencja lokalnych i rodzimych szkółek.
- Wybór najciekawszych i najzdrowszych nasadzeń.
- Na całym terenie trawnik musi być dopasowany do pełnionej funkcji.
- Trawnik wzmocniony w miejscach najczęściej uczęszczanych.
- W przestrzeni reprezentacyjnej trawnik strzyżony, a na pozostałym terenie mieszanka parkowa.
- Utrzymanie trawnika wymagałoby podziału na strefy utrzymania – różna częstotliwość koszenia.
- Sadzenie drzew z zaprawą dołów z wymieszaniem z istniejącym podłożem.
- Sadzenie krzewów w formie naturalnej – bez zaprawy dołów.
- Pielęgnacja krzewów dwa razy w roku.
- Zaprojektowanie systemu nawadniania w części reprezentacyjnej.

Komunikacja:

Wytyczne dotyczące rozwiązań komunikacyjnych wzbudziły najwięcej dyskusji wśród uczestników, którzy jednak zgodzili się co do najistotniejszych celów – wykluczenie komunikacji samochodowej ze Starego Koryta i ograniczenie jej do obsługi terenu oraz zapewnienia okazjonalnego dojazdu. Wszyscy uczestnicy chcieliby również, by ciągi pieszo-rowerowe były przyjazne użytkownikom – bezpieczne, bezkolizyjne, o gładkiej nawierzchni. Co do rozwiązań szczegółowych, w szczególności do przebiegu ścieżek, istniało już więcej opinii, ale udało się wypracować wspólne stanowisko. Uczestnicy warsztatów byli zgodni, że szybkie rozwiązanie kwestii komunikacji jest kluczowe dla przyszłości tego terenu. Aktualnie teren jest rozjeżdżany przez ciężki sprzęt obsługujący budowę, trudności nastręcza też obsługa letnich, corocznych festiwali.

Dojazd

- Rozwiązanie bardzo ważnego dla przyszłego funkcjonowania terenu problemu dojazdu pojazdów o ładowności powyżej 3,5 tony, które obsługują odbywające się na terenie Starego Koryta imprezy masowe.

Pojawiły się dyskutowane przez uczestników propozycje:

- Wykorzystanie, jako dojazdu ul. Ewangelickiej – za murem terenu gazowni, która dawniej funkcjonowała jako ulica publicznie dostępna (opcja uznana przez uczestników za mało realistyczną).
- Stworzenie wjazdu od strony ulicy Czartorii lub od ulicy Ewangelickiej, co wymagałoby miejscowego utwardzenia terenu w celu stworzenia placu manewrowego; jednocześnie niezbędne byłoby zastosowanie „zapory”, która poza wyjątkowymi sytuacjami uniemożliwiałaby wjazd na teren Starego Koryta samochodom.

Ciągi pieszo-rowerowe

- Propozycja przeprowadzenia ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż pierzei budynków mieszkalnych ulicy Chwaliszewo.
- Propozycja drugiego ciągu o naturalnej nawierzchni wzdłuż muru gazowni – szerokiego, który mógłby obsługiwać, ruch pieszy, rowerowy oraz zapewnić okazjonalny dojazd dla pojazdów powyżej 3,5 tony ładowności.
- Kwestia skutecznego zakazu wjazdu dla samochodów będzie warunkiem atrakcyjności Starego Koryta dla szukających tu relaksu, kultury, rozrywki.
- Układ pozostałych ścieżek pieszych powinien podążać śladami tzw. przedeptów, czyli widocznych na trawie szlaków poruszania się aktualnie ludzi.
- Układ funkcjonalno-komunikacyjny Starego Koryta Warty powinien uwzględniać zróżnicowane prędkości poruszania się użytkowników przestrzeni rekreacyjnej np. rodzice z wózkami, osoby starsze, niepełnosprawne, rowerzyści, rolkarze, uprawiający jogging. Należy zwrócić uwagę na to, by te osoby nie wchodziły ze sobą w konflikt podczas odwiedzania Starego Koryta. Szczególnie ważne jest rozwiązanie skrzyżowań różnego typu ścieżek, a także stworzenie uzupełniającego systemu ścieżek, towarzyszącego głównemu układowi komunikacji, który będzie umożliwiał np. długie spokojne spacerowanie środkiem Starego Koryta.
- Dodatkowym magnesem dla biegaczy byłoby stworzenie w Starym Korycie pętli o dystansie 1,5 km.
- Włączenie ścieżek rowerowych na terenie Starego Koryta w tzw. Wartostradę – rowerzyści będą przejeżdżać na pewno przez teren Starego Koryta, ponieważ zablokowana jest możliwość przejazdu wzdłuż rzeki na odcinku wału przy Starym Korycie.

Mała architektura i estetyka

Aktualnie brak małej architektury jest dotkliwie odczuwany przez użytkowników Starego Koryta. Zdaniem uczestników warsztatów w przyszłości mała architektura powinna nie tylko umożliwiać komfortowe, bezpieczne i czyste korzystanie z tego miejsca, ale też kształtować jego tożsamość i wizerunek wśród poznaniaków i odwiedzających je turystów.

Wytyczne

- Mała architektura powinna pomóc w kształtowaniu tożsamości Starego Koryta, jego czytelnego i spójnego wizerunku m.in. poprzez twórcze nawiązania do przeszłości tego miejsca.
- Elementy małej architektury nie powinny być sztapowe, a raczej specjalnie projektowane dla tej przestrzeni, a w przypadku wyboru rozwiązań katalogowych powinny cechować się wysoką jakością wzornictwa i trwałością.
- Mała architektura powinna angażować odbiorcę – np. plenerowe szachy.
- Zastosowane rozwiązania powinny mieć proekologiczny charakter w szczególności, jeśli chodzi o oświetlenie terenu.
- Nowe elementy powinny pozostawać w relacji do pawilonu Nowej Gazowni, który powinien zostać ożywiony, wciągać odwiedzających do środka (np. wykorzystanie ścian zewnętrznych do projekcji elementów o historii Starego Koryta).

- Na terenie Starego Koryta powinno być miejsce dla wystaw plenerowych, instalacji i akcji artystycznych jednak powinny one wpisywać się w krajobraz bez dodatkowego systemu ekspozycyjnego – specjalnie projektowanych i obecnych na stałe w przestrzeni podestów.
- Miejsce na scenę, amfiteatr powinno zostać przewidziane na zapleczu pawilonu Starej Gazowni.
- Powinno zostać zapewnione połączenie wizualne pomiędzy Starą Gazownią (bardzo atrakcyjnym zespołem architektury przemysłowej, którego bezpośrednie sąsiedztwo ze Starym Korytem jest póki co niewykorzystane), a Starym Korytem Warty. Proponowane rozwiązanie: ażurowy płot.

Aktywna rekreacja i kultura

Podstawową wytyczną dotyczącą programu funkcjonalnego w Starym Korycie Warty, co do której byli zgodni wszyscy uczestnicy, to fakt, że program funkcjonalny tego miejsca nie może być przeładowany. Powinna tu dominować przestrzeń zielona dająca duże możliwości rekreacyjne w szczególności dedykowana użytkownikom indywidualnym, a nie imprezom masowym. Uczestnicy zaproponowali następujące strefowanie:

- przy pawilonie Nowej Gazowni – strefa kultury,
- część środkowa dedykowana rekreacji (pikniki, gra w badmintona, frisbee, spacer etc.),
- część najbliższej rzeki – parkowa, o najbardziej naturalnym charakterze zieleni; obejmująca funkcje dedykowane młodzieży takie jak skate park.

Wytyczne

- Dla ożywienia przestrzeni Starego Koryta niezbędne są przede wszystkim ławki, a w części rekreacyjnej także stoły umożliwiające np. latem pikniki. Ławki powinny być nietypowe, a także uwzględniać różne sposoby korzystania np. ławka do pracy z laptopem.
- Program aktywnej rekreacji – przygotowanie specjalnych ścieżek powinno uwzględniać potrzeby rowerzystów, rolkarzy, biegaczy – gładki charakter nawierzchni.
- Program aktywnej rekreacji powinien być dedykowany głównie młodzieży, dla której oferta spędzania czasu wolnego w tym rejonie miasta nie jest atrakcyjna.
- Na terenie Starego Koryta powinien znaleźć się plac zabaw dla dzieci młodszych i starszych; proponowana przez uczestników lokalizacja: pomiędzy pawilonem, a środkową częścią rekreacyjną. Plac powinien zostać specjalnie zaprojektowany (propozycja konkursu architektonicznego), dzięki czemu stałby się znakiem rozpoznawczym Starego Koryta, a dzieciom dałby możliwość zabawy pobudzającej kreatywność.
- Program animacji społeczno-kulturalnej powinien uwzględniać potrzeby różnych grup wiekowych użytkowników: dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.
- Dla atrakcyjnego dla mieszkańców i odwiedzających funkcjonowania Starego Koryta niezbędne jest powołanie zarządcy dla całego terenu, który odpowiadałby za jego

przestrzeń i program kulturalno-animacyjny oraz dbał o komunikację ze społecznością lokalną. Uczestnicy zaproponowali, że takim zarządcą mogłaby być Estrada, aktualnie dysponująca pawilonem Nowej Gazowni. Funkcjonowanie Starego Koryta będzie wymagało współdziałania operatora terenu z wieloma podmiotami m.in. z Radą Osiedla. Współpraca powinna zostać oparta o przejrzysty podział kompetencji.

- W sposób naturalny gospodarzami terenu i jego najczęstszymi użytkownikami będą mieszkańcy, więc realizowany program społeczno-kulturalny w Starym Korycie powinien przewidywać ich uczestnictwo oraz dawać temu środowisku szansę na integrację.
- Stare Koryto Warty powinno zostać objęte systemem komunikacji wizualnej, obejmującym: połączenia przestrzenne, regulamin korzystania, informację turystyczną. System ten powinien wykorzystywać współczesne trendy projektowania graficznego i być czytelny oraz atrakcyjny wizualnie.
- Tworzenie tożsamości Starego Koryta wymaga atrakcyjnego kalendarza cyklicznych imprez, przy czym imprezy o znacznym stopniu uciążliwości dla mieszkańców – głośne, masowe, jak np. festiwale i koncerty, powinny być ograniczone w liczbie i zrównoważone wydarzeniami kameralnymi, nienaruszającymi w tak dużym stopniu spokoju mieszkańców, np. warsztaty animacyjne, wystawy plenerowe. W przypadku organizacji dużych imprez w części określonej przez uczestników warsztatów jako parkowa, niezbędne jest dokładne określenie warunków dojazdu i obsługi imprez, a także analiza, czy nie naruszają one w zbyt dużym stopniu zrewaloryzowanej zieleni.
- Aktualnie funkcjonuje regulamin korzystania z terenu Starego Koryta, jednak duża część uczestników warsztatów nie zdawała sobie z tego sprawy. Regulamin powinien zostać, ucztylniony, a jego zapisy konsekwentnie egzekwowane przez zarządcę terenu oraz służby miejskie. Aktualny regulamin powinien zostać przystosowany do realizowanego projektu rewaloryzacji terenu Starego Koryta (uwzględniać m.in. nowe sposoby korzystania z tego terenu).
- Punkty gastronomiczne powinny być oparte o mobilny system estetycznych kiosków i powinny być dostępne sezonowo.
- Stale działająca kawiarnia powinna znaleźć się w Pawilonie Nowej Gazowni, dzięki czemu łatwiejsza będzie całoroczna animacja społeczno-kulturalna na terenie Starego Koryta.
- Na terenie Starego Koryta powinien zostać zapewniony bezprzewodowy dostęp do Internetu (Wi-Fi).
- Lokalizacja Starego Koryta na szlaku turystycznym i walory widokowe miejsca powinny być wykorzystane do stworzenia punktu widokowego, połączonego z punktem informacyjnym

o historii tego miejsca oraz jego lokalizacji – połączeniach pieszych, rowerowych, komunikacyjnych z innymi atrakcyjnymi punktami Poznania (zabytki, miejsca kultury, parki, usługi, etc.)

- Psy na terenie Starego Koryta nie powinny być spuszczone ze smyczy. Uczestnicy warsztatów uznali, że właściciele psów będą korzystać ze swobodnej rekreacji z psami nad samą rzeką. Jednocześnie na terenie Starego Koryta powinny się znaleźć kosze na psie odchody, ale niepożądanym rozwiązaniem jest stworzenie specjalnej psiej toalety, która w odczuciu uczestników oszpeciałaby miejsce i nie dałaby gwarancji, że czworonogi by z niej korzystały.

Uwagi podsumowujące

Zaangażowanie uczestników warsztatów pokazuje, że zagospodarowanie Starego Koryta jest istotnym problemem, którego rozwiązanie korzystnie wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Poznania i poprawę wizerunku miasta w oczach turystów. Uczestnicy warsztatów okazali się zgodni co do głównych kierunków zmian – utrzymania zielonego charakteru przestrzeni Starego Koryta, ograniczania programu funkcjonalnego, zapewnienia małej architektury oraz obsługi sanitarnej tego miejsca. Zaznaczyły się też jednak istotne różnice, co do wykorzystania terenu na imprezy masowe. Mieszkańcy okolicznych domów biorący udział w warsztatach podkreślali dolegliwość tego typu imprez – hałas, nieporządek po ich zakończeniu, a także niszczenie zieleni. Niektórzy z nich chcieliby w związku z tym zakazu ich organizacji lub znaczących restrykcji dla organizatorów

i ograniczenia ich liczby, co spotkało się kontrargumentem pozostałych uczestników, że jest to centrum miasta, gdzie musi się toczyć życie społeczno-kulturalne i nie można zaprzestać animacji tego życia, ponieważ tak Poznań, jak wiele europejskich miast boryka się z odpływem mieszkańców ze śródmieścia. To jedna z wielu sytuacji, która pokazuje, że miasto jest grą interesów i operator zarządzający Starym Korytem musiałby też pełnić rolę mediatora pomiędzy różnymi podmiotami związanymi, działającymi na terenie Starego Koryta. Z jednej strony odpowiedzialnego za tworzenie możliwości korzystania z tej przestrzeni przez różne grupy, a z drugiej – za konsekwentne stawianie i egzekwowanie ograniczeń, które zapewnią zrównoważone korzystanie ze Starego Koryta przez różnych użytkowników.

Opracowała: *Monika Komorowska*